

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 06 marca 2019 r.

DPPI-WPPIp.400.1.2019.JS

Według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

przesyłam w załączeniu *projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół wraz z uzasadnieniem i OSR.*

Ze względu na ważny interes społeczny (opracowanie przez dyrektorów szkół arkuszy organizacji szkoły na rok szkolny 2019/2020 według nowych przepisów), uprzejmie proszę o zgłoszenie ewentualnych uwag w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma (również pocztą elektroniczną w wersji edytowalnej na adres: joanna.skrzypczyk@men.gov.pl).

Z poważaniem,

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność” im. Ks. Jerzego Popiełuszki;
- 2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;

- 4) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 6) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 9) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 10) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 11) Komisja Krajowa Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 12) Komisja Krajowa NSZZ Solidarność;
- 13) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 14) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ;
- 15) Alians Ewangeliczny RP;
- 16) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 17) Polska Rada Ekumeniczna;
- 18) Rada Szkół Katolickich;
- 19) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych;
- 20) Federacja Inicjatyw Oświatowych
- 21) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej
- 22) Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 23) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 24) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 25) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 26) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 27) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 28) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 29) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności Bilinguis;
- 30) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 31) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 32) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 33) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 34) Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk;
- 35) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 36) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki;
- 37) Polskie Towarzystwo Historyczne;
- 38) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 39) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 40) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 41) Stowarzyszenie Edukatorów Samorządowych;
- 42) Unia Metropolii Polskich;
- 43) Unia Miasteczek Polskich;

- 44) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 45) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 46) Związek Miast Polskich;
- 47) Związek Powiatów Polskich;
- 48) Związek Województw RP;
- 49) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	865060.2663483.2171925
Nazwa dokumentu	Pismo przewodnie - Partnerzy.docx
Tytuł dokumentu	Pismo przewodnie - Partnerzy
Sygnatura dokumentu	DPPI-WPPiP.400.1.2019
Data dokumentu	2019-03-06
Skrót dokumentu	55DD88079608B3139C8007641489E01FEB89C6A2
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2019-03-06 18:52:44
Podpisane przez	Maciej Stanisław Kopeć Podsekretarz Stanu

EZD 3.71.456.456.13854

Data wydruku: 2019-03-07

Autor wydruku: Skrzypczyk Joanna (Główny Specjalista)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2019 r.

w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się ramowe plany nauczania dla publicznych szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”:

1) dla dzieci i młodzieży:

- a) szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- b) szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- c) oddziałów przysposabiających do pracy organizowanych w klasach VII i VIII szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- d) liceum ogólnokształcącego, w tym liceum ogólnokształcącego specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia,
- e) technikum, w tym technikum specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia,

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

- f) klasy wstępnej przygotowującej uczniów do kontynuowania nauki w liceum ogólnokształcącym dwujęzycznym, oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym, technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum, stanowiący załącznik nr 6 do rozporządzenia,
 - g) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 7 do rozporządzenia,
 - h) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 8 do rozporządzenia,
 - i) szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, stanowiący załącznik nr 9 do rozporządzenia;
- 2) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, stanowiący załącznik nr 10 do rozporządzenia;
 - 3) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, stanowiący załącznik nr 11 do rozporządzenia;
 - 4) szkoły policealnej, w tym szkoły policealnej specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, stanowiący załącznik nr 12 do rozporządzenia;
 - 5) dla dorosłych:

- a) klasy VII i VIII szkoły podstawowej prowadzącej zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 13 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 14 do rozporządzenia,
- b) liceum ogólnokształcącego prowadzącego zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 15 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 16 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa:

- 1) tygodniowy, a w szkołach prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin dla uczniów poszczególnych klas lub semestrów w danym typie szkoły przeznaczonych na realizację:
 - a) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w toku których odbywa się edukacja wczesnoszkolna, nauczanie przedmiotów lub bloków przedmiotowych, o których mowa w § 4 ust. 2,
 - b) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego obejmujących zajęcia z zakresu kształcenia w zawodzie, prowadzone w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, oraz zajęcia, o których mowa w § 4 ust. 5, z wyjątkiem wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia,
 - c) zajęć z wychowawcą;
- 2) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 4) tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na:
 - a) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów,
 - b) w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych,
 - c) w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych oraz technikum, jeżeli kształcenie w zawodzie szkolnictwa branżowego tego wymaga – również na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym;

2. Zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych nie prowadzi się w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych.

3. Ramowy plan nauczania obejmuje również:

- 1) zajęcia religii lub etyki, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”;
- 2) zajęcia wychowania do życia w rodzinie, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.²⁾);
- 3) naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- 4) zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe;
- 5) dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, zwane dalej „dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi”, zajęcia języka migowego oraz naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- 6) zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

4. Zajęcia, o których mowa w ust. 3 pkt 5, są prowadzone w szkole w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2–4;

§ 3.1 Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – od 6 do 12 godzin, na:

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943 i 1040, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792.

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 3) realizację zajęć języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

2. W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć, o którym mowa w § 4 ust. 1, dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

§ 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

- 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) zajęć z wychowawcą;
- 3) zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 5) zajęć, o których mowa w § 2 ust. 3.

2. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego mogą być zestawione w blok przedmiotowy, w ramach którego jest prowadzone zintegrowane nauczanie treści i umiejętności z różnych dziedzin wiedzy, realizowane w toku jednolitych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem zapewnienia realizacji celów kształcenia i treści nauczania wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym.

3. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie ustala dyrektor szkoły.

4. W liceum ogólnokształcącym i technikum przedmioty ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w oddziale, grupie oddziałowej i grupie międzyoddziałowej, a za zgodą organu prowadzącego – także w grupie międzyszkolnej.

5. Godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych

w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, przeznacza się na:

- 1) zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie lub;
- 2) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - a) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 4 lub;
 - b) przygotowujących uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem lub;
 - c) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu, lub;
 - d) uzgodnionych z pracodawcą, dla których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu.

6. Zajęcia, o których mowa w ust. 5, ustala dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady szkoły, a jeżeli rada szkoły nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

§ 5. 1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność oraz uczniów szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich można przedłużyć okres nauki:

- 1) w szkole podstawowej:
 - a) o jeden rok – na I etapie edukacyjnym,
 - b) o dwa lata – na II etapie edukacyjnym;
- 2) w szkole ponadpodstawowej o jeden rok.

2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność podejmuje rada pedagogiczna po uzyskaniu:

- 1) opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, oraz

2) zgody rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

3. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi szkoły w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady pedagogicznej, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 2 i 3, podejmuje się:

- 1) w przypadku szkoły podstawowej:
 - a) na I etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie III,
 - b) na II etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie VIII;
- 2) w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.

§ 6. 1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczęszczających do branżowych szkół I stopnia w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych lub młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, oraz uczniów uczęszczających do branżowych szkół I stopnia w zakładach poprawczych lub schroniskach dla nieletnich można skrócić okres nauki do dwóch lat, pod warunkiem zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianego dla trzyletniego okresu nauczania, z tym że wymiar godzin zajęć wychowania fizycznego określa art. 28 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.

2. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii, podejmuje rada pedagogiczna:

- 1) po uzyskaniu opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba skrócenia uczniowi okresu nauki, a poziom osiągnięć ucznia rokuje opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w ciągu dwóch lat, oraz

2) po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia.

3. Dyrektor szkoły wyznacza rodzicom ucznia termin na wyrażenie opinii, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie krótszy niż 14 dni roboczych. Brak opinii rodziców w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z jej wyrażenia.

4. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady pedagogicznej, z której wynika potrzeba skrócenia uczniowi okresu nauki, a poziom osiągnięć ucznia rokuje opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w ciągu dwóch lat.

§ 7. 1. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia zawodowego na podstawie modułowego programu nauczania zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w tym programie;
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe;

7) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy – Prawo oświatowe.

2. W oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych liczących co najmniej 3 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, podział na grupy jest obowiązkowy, z tym że grupa oddziałowa, międzyoddziałowa lub międzyklasowa nie może liczyć mniej niż 5 uczniów.

3. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

4. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

§ 8. W roku szkolnym 2019/2020 dla uczniów, którzy rozpoczną kształcenie w klasie VII szkoły podstawowej, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, wynosi 1 godzinę tygodniowo w dwuletnim okresie nauczania.

§ 9. W latach szkolnych 2019/2020 – 2022/2023 w pięcioletnim technikum, w którym prowadzi się klasy dotychczasowego czteroletniego technikum oraz w branżowej szkole I stopnia, w której prowadzi się klasy branżowej szkoły I stopnia przeznaczone dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego mogą być realizowane w oddziale lub w grupie międzyoddziałowej.

§ 10. Ramowy plan nauczania dla liceum ogólnokształcącego oraz ramowy plan nauczania dla technikum, określony odpowiednio w załączniku nr 4 i 5 do rozporządzenia, w zakresie dotyczącym ustalania przez dyrektora szkoły jednego przedmiotu spośród

przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka oraz język łaciński i kultura antyczna stosuje się począwszy od roku szkolnego 2020/2021. W roku szkolnym 2019/2020 dyrektor szkoły ustali jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka i muzyka.

§ 11. Przepisy rozporządzenia stosuje się:

- 1) począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w:
 - a) szkołach podstawowych,
 - b) czteroletnim liceum ogólnokształcącym,
 - c) pięcioletnim technikum,
 - d) klasach I branżowej szkoły I stopnia dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, a w latach następnych również w kolejnych klasach tej szkoły,
 - e) branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej,
 - f) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy,
 - g) semestrach I szkoły policealnej, a w latach następnych również w kolejnych semestrach szkoły policealnej;
- 2) począwszy od roku szkolnego 2020/2021 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum;
- 3) począwszy od roku szkolnego 2022/2023 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Andrzej Barański

Zastępca Dyrektora

/ – podpisany cyfrowo/

Uzasadnienie

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432).

W stosunku do dotychczas obowiązujących ramowych planów nauczania dla publicznych szkół zmianie ulega organizacja kształcenia w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej. Szkoły policealne – od 1 września 2019 r., a branżowe szkoły II stopnia – od 1 września 2020 r. będą funkcjonowały bez podziału na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych, a kształcenie w nich będzie prowadzone w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej.

W branżowej szkole II stopnia kształcenie zawodowe realizowane będzie w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego, którego wymiar będzie wynikał z przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 oraz art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Taka organizacja kształcenia zawodowego umożliwi funkcjonowanie oddziałów, w których prowadzone jest kształcenie w kilku zawodach - słuchacze kształcący się w różnych zawodach będą mogli wspólnie odbywać zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego. Kształcenie zawodowe organizowane w branżowej szkole II stopnia w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych umożliwi uczestnictwo w nich nie tylko słuchaczom tej szkoły, ale również osobom zainteresowanym ukończeniem takiego kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

W związku z powyższym, zmiany wprowadzono w załącznikach nr 10 – 12 do projektu rozporządzenia, uwzględniając możliwość kształcenia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej.

Ponadto, w projekcie rozporządzenia wskazano przeznaczenie liczby godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Zgodnie z projektem rozporządzenia, godziny te będą przeznaczane na:

- 1) zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie lub
- 2) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - a) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, np. programowanie w języku Python, programowanie manipulatorów i robotów lub przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B, pod warunkiem, że umiejętności te będą związane z nauczaniem zawodem lub
 - b) przygotowujących uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem lub
 - c) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu, np. może obejmować obsługę wózków jezdniowych z napędem silnikowym, przygotowanie do uzyskania świadectwa kwalifikacyjnego E uprawniającego do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci do 1 kV na stanowisku eksploatacja lub przygotowanie do

- uzyskania uprawnień do montażu i demontażu rusztowań; dodatkowe uprawnienia zawodowe muszą być przydatne do wykonywania nauczanego zawodu, a program szkolenia w zakresie tych uprawnień powinien wynikać z odrębnych przepisów lub
- d) uzgodnionych z pracodawcą, dla których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu.

Ponieważ szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, w ramowym planie nauczania dla technikum zaproponowano zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe – z obecnych 51 do 56 godzin w pięcioletnim okresie kształcenia. Jednocześnie zwiększono wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły – z 3 do 4 godzin oraz zrezygnowano z obowiązku realizacji przez ucznia technikum dwóch przedmiotów ogólnokształcących w zakresie rozszerzonym. Absolwenci technikum, aby uzyskać świadectwo dojrzałości, będą zobowiązani do zdania egzaminu maturalnego przeprowadzanego, podobnie jak w przypadku absolwentów liceów ogólnokształcących, z trzech przedmiotów obowiązkowych (języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego) oraz zdania egzaminu z przedmiotu dodatkowego lub zdania egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie. Tym samym absolwent technikum, po spełnieniu warunku dotyczącego zdania egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, nie będzie musiał przystępować (ale nadal będzie mógł) do egzaminu z przedmiotu dodatkowego, zgodnie z art. 44zzd ust. 4b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) podstawą do przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki m.in. egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego (natomiast uczelnia ustala jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia). Dotychczas dyrektor technikum ustalał przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym związane z nauczanym zawodem, spośród których uczeń wybierał 2 przedmioty. Zgodnie z projektowaną zmianą uczeń technikum będzie wybierał jeden przedmiot realizowany w zakresie rozszerzonym, a jeżeli dyrektor technikum będzie dysponował możliwościami kadrowymi, organizacyjnymi i finansowymi, uczeń będzie mógł dokonać wyboru drugiego przedmiotu realizowanego w zakresie rozszerzonym (między innymi z godzin do dyspozycji dyrektora). W projekcie rozporządzenia uwzględniono zmniejszenie liczby godzin przeznaczonych na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym (z 14 godzin na 8 godzin), tak aby umożliwić dyrektorowi szkoły ustalenie przedmiotu rozszerzonego, na który należy przeznaczyć odpowiednio co najmniej 6 godzin lub 8 godzin tygodniowo (w pięcioletnim okresie nauczania).

Należy podkreślić, że od momentu wprowadzenia obowiązku przystąpienia do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języków obcych – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym (w liceum ogólnokształcącym obowiązek ten wprowadzono w 2015 r., w technikum – w 2016 r.), zauważyć można wyraźną dysproporcję pomiędzy odsetkiem maturzystów – absolwentów odpowiednio liceum ogólnokształcącego albo technikum pod względem liczby egzaminów z przedmiotów dodatkowych, do których przystępują. O ile największy odsetek absolwentów liceum ogólnokształcącego przystępuje do egzaminów z dwóch przedmiotów dodatkowych (ok. 35% – 36%), o tyle w przypadku absolwentów techników największy ich odsetek przystępuje do egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego (średnio ok. 67%).

Szczegółowe dane obejmujące lata 2016–2018 przedstawione są w poniższej tabeli.

		1 przedmiot dodatkowy	2 przedmioty dodatkowe	3 przedmioty dodatkowe	4–6 przedmiotów dodatkowych
2016	Liceum ogólnokształcące	30%	35%	28%	7%
	Technikum	69%	23%	7%	1%
2017	Liceum ogólnokształcące	29%	35%	29%	7%
	Technikum	67%	24%	7%	1%
2018	Liceum ogólnokształcące	27%	36%	30%	7%
	Technikum	64%	26%	9%	1%

Należy również mieć na względzie fakt, że od 2024 r. absolwenci technikum, posiadający dyplom zawodowy na poziomie technika lub wszystkie certyfikaty kwalifikacji zawodowych wyodrębnionych w danym zawodzie na poziomie technika, nie będą musieli przystępować do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.

Jednocześnie, nowe podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego kładą nacisk na realizację kształcenia zawodowego w rzeczywistych warunkach pracy, w szczególności we współpracy z pracodawcą. Taka organizacja kształcenia wymaga przeznaczenia na ten cel odpowiedniej liczby godzin. Ponadto zwiększona liczba godzin wiąże się z zapewnieniem uczniom technikum przygotowania do nabycia niezbędnych uprawnień zawodowych już w trakcie nauki w szkole, jak również z wprowadzeniem możliwości zaoferowania uczniom dodatkowych umiejętności zawodowych w ramach godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Przygotowanie ucznia do uzyskania dodatkowych uprawnień, umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowej będzie realizowane w trakcie nauki w szkole.

Należy przy tym podkreślić, że wprowadzony ustawowo obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego wiąże się z koniecznością zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego oraz przeznaczenia większej liczby godzin na przygotowanie do egzaminu.

W konsekwencji proponowanych zmian uczeń technikum poza kształceniem ogólnym będzie realizował kształcenie zawodowe w wymiarze 56 godzin tygodniowo oraz co do zasady 8 tygodni praktyk zawodowych (280 godz.) - w pięcioletnim okresie nauczania.

Proponowana zmiana jest odpowiedzią na wnioski pracodawców i dyrektorów szkół, którzy podczas spotkań, konferencji i seminariów branżowych podkreślali konieczność zwiększenia liczby godzin na kształcenie zawodowe ze względu na wydłużenie okresu nauki w technikum z 4 lat do 5.

Ponieważ dyrektor technikum, godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, będzie mógł przeznaczyć m.in. na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, należy umożliwić dyrektorowi szkoły taką organizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych, aby uczeń klasy V technikum mógł przystąpić do egzaminu zawodowego w styczniu-lutym danego roku (przystąpienie do egzaminu zawodowego jest jednym

z warunków ukończenia szkoły). Przy zachowaniu dotychczasowego rozwiązania (9 godzin tygodniowo zajęć z zakresu kształcenia zawodowego w klasie V technikum), chcąc zakończyć kształcenie zawodowe przed egzaminem zawodowym, dyrektor szkoły musiałby zaplanować w pierwszym półroczu klasy V realizację 18 godzin tygodniowo zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, a co za tym idzie większość przedmiotów z zakresu kształcenia ogólnego musiałaby być realizowana w wymiarze 1 godziny tygodniowo. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę propozycje członków Rady Dyrektorów Szkół Zawodowych, w klasie programowo najwyższej technikum zmniejszono wymiar godzin kształcenia zawodowego (z dotychczasowych 9 godzin do 7 godzin tygodniowo), przenosząc te godziny do realizacji w klasach programowo niższych.

Ponadto w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe wskazano minimalny wymiar godzin kształcenia zawodowego, który będzie musiał być przeznaczony na realizację zajęć w formie zajęć praktycznych (odpowiednio co najmniej 50% godzin kształcenia zawodowego w technikum, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej oraz co najmniej 60% godzin kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391), uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe realizują praktyczną naukę zawodu w formie zajęć praktycznych, a w przypadku uczniów technikum, branżowej szkoły II stopnia oraz szkoły policealnej, także w formie praktyk zawodowych.

W projektowanym rozporządzeniu rozszerzono również katalog przedmiotów do wyboru – od roku szkolnego 2020/2021 – w przypadku 4-letniego liceum ogólnokształcącego i 5-letniego technikum. Dyrektorzy ww. szkół będą ustalali jeden przedmiot spośród czterech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka, język łaciński i kultura antyczna, który będzie realizowany w klasie I. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami, dyrektor ustalił jeden przedmiot spośród trzech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka. Dodanie do ww. katalogu przedmiotu język łaciński i kultura antyczna jest odpowiedzią na kierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej wnioski dyrektorów szkół oraz środowisk akademickich.

Z uwagi na konieczność przygotowania podstawy programowej przedmiotu język łaciński i kultura antyczna w zakresie podstawowym (obecnie jest opracowana podstawa programowa języka łacińskiego i kultury antycznej w zakresie rozszerzonym), zaplanowano, że wybór przedmiotu z rozszerzonego katalogu będzie możliwy od roku szkolnego 2020/2021.

W projekcie zaproponowano również zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, przeznaczonych na rozwój zainteresowań uczniów – na I etapie edukacyjnym (o 1 godzinę), na II etapie edukacyjnym (o 1 godzinę) oraz na III etapie edukacyjnym (w liceum ogólnokształcącym). Proponowane zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły w technikum (z 3 do 4 godzin) nie spowoduje skutków finansowych – będzie możliwe w wyniku przesunięcia godzin w ramach dotychczasowej sumarycznej liczby godzin w technikum.

W projekcie zaproponowano również zmiany w zakresie przeznaczenia godzin do dyspozycji dyrektora szkoły. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami, godziny do dyspozycji dyrektora szkoły są przeznaczone na zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów, w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych. W projekcie zaproponowano, aby nie tylko w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, jak dotychczas, ale również technikum,

jeżeli kształcenie w zawodzie szkolnictwa branżowego tego wymaga – ww. godziny mogły być przeznaczone na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym.

Zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora umożliwi dyrektorom szkół organizowanie większej liczby zajęć rozwijających zainteresowania uczniów oraz w przypadku szkół zawodowych – zajęć kształtujących kompetencje zawodowe.

Przepisy rozporządzenia będą miały zastosowanie:

1) począwszy od 1 września 2019 r.:

- a) w szkole podstawowej (we wszystkich klasach),
- b) w czteroletnim liceum ogólnokształcącym,
- c) w pięcioletnim technikum,
- d) w szkole policealnej (począwszy od semestru I, a w następnych latach w kolejnych semestrach)
- e) w branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum (począwszy od klasy I, a w latach następnych w kolejnych klasach)
- f) w branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej
- g) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy

2) począwszy od 1 września 2020 r. w branżowej szkole II stopnia.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, gdyż dotyczy wyłącznie podziału liczby godzin kształcenia w danym typie szkoły.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Kopeć, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Joanna Skrzypczyk, Joanna.Skrzypczyk@men.gov.pl tel. 22 34 74 631 Urszula Blicharz, Urszula.Blicharz@men.gov.pl tel. 22 34 74 578	Data sporządzenia 06.03.2019 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej: 207
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem regulacji jest:

- uwzględnienie zmiany organizacji kształcenia w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej. Od 1 września 2019 r., szkoły policealne, a branżowe szkoły II stopnia - od 1 września 2020 r. będą funkcjonowały bez podziału na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych, a kształcenie w nich będzie prowadzone w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej. W branżowej szkole II stopnia kształcenie zawodowe realizowane będzie w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- określenie przeznaczenia liczby godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego;
- zwiększenie w pięcioletnim technikum liczby godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe z obecnych 51 do 56 godzin w pięcioletnim okresie kształcenia, przy jednoczesnym zwiększeniu godzin do dyspozycji dyrektora z 3 do 4 godzin oraz rezygnacji z obowiązku realizacji przez ucznia technikum dwóch przedmiotów ogólnokształcących w zakresie rozszerzonym. Zgodnie z projektowaną zmianą uczeń technikum będzie wybierał jeden przedmiot realizowany w zakresie rozszerzonym, a jeżeli dyrektor technikum będzie dysponował wystarczającymi możliwościami kadrowymi, organizacyjnymi i finansowymi, uczeń będzie mógł dokonać wyboru drugiego przedmiotu realizowanego w zakresie rozszerzonym (między innymi z godzin do dyspozycji dyrektora). Przygotowanie ucznia do uzyskania dodatkowych uprawnień, umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowej będzie realizowane w trakcie nauki w szkole;
- poszerzenie od roku szkolnego 2020/2021 katalogu zajęć do wyboru: dyrektor 4-letniego liceum ogólnokształcącego i dyrektor 5-letniego technikum będzie ustalał jeden przedmiot spośród czterech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka, język łaciński i kultura antyczna. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami, dyrektor ustalał jeden przedmiot spośród trzech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka;
- zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły w szkole podstawowej oraz w liceum ogólnokształcącym i technikum - o godzinę tygodniowo, przeznaczonych na zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów, w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych, a w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych oraz technikum – również na przedmioty w zakresie rozszerzonym.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie przewiduje następujące zmiany:

- 1) dostosowanie organizacji szkolnictwa branżowego do przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, wprowadzonych ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432);
- 2) wskazanie przeznaczenia liczby godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego;
- 3) zwiększenie w pięcioletnim technikum liczby godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe z obecnych 51 do 56 godzin w pięcioletnim okresie kształcenia, przy jednoczesnym zwiększeniu godzin do dyspozycji dyrektora z 3 do 4 godzin oraz rezygnacji z obowiązku realizacji przez ucznia technikum dwóch przedmiotów ogólnokształcących w zakresie rozszerzonym;
- 4) rozszerzenie - od roku szkolnego 2020/2021 - katalogu zajęć do wyboru, z których dyrektor 4-letniego liceum ogólnokształcącego i dyrektor 5-letniego technikum będzie ustalał jeden przedmiot spośród czterech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka, język łaciński i kultura antyczna;
- 5) zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły w szkole podstawowej oraz w liceum

- ogólnokształcącym i technikum - o godzinę tygodniowo - oraz uwzględnienie możliwości przeznaczenia ww. godzin w technikum na przedmioty w zakresie rozszerzonym;
- 6) umożliwienie dyrektorowi technikum takiej organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, aby uczeń klasy V technikum mógł przystąpić do egzaminu zawodowego w styczniu-lutym danego roku. W tym celu – zachowując dotychczasową liczbę godzin w pięcioletnim okresie nauczania – zaprojektowano przesunięcia godzin pomiędzy klasami.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z obowiązującymi w tych krajach przepisami w tym zakresie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Szkoły podstawowe, w tym specjalne, licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I stopnia, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, szkoły policealne)	23 898	System Informacji Oświatowej – Ministerstwo Edukacji Narodowej (stan na dzień 30 września 2018 r.)	Przydział zadań wynikający z uwzględniania nowych ramowych planów nauczania w arkuszach organizacji szkół.
Uczniowie: (szkoły podstawowe, w tym specjalne, licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I stopnia, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, szkoły policealne)	4 462 tys.	System Informacji Oświatowej – Ministerstwo Edukacji Narodowej (stan na dzień 30 września 2018 r.)	Uczestniczenie w ustalonych zajęciach obowiązkowych.
Nauczyciele: (szkoły podstawowe, w tym specjalne, licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I stopnia, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, szkoły policealne)	496 tys.	System Informacji Oświatowej – Ministerstwo Edukacji Narodowej (stan na dzień 30 września 2018 r.)	Przydział zadań wynikający z uwzględniania nowych ramowych planów nauczania.
Kuratorzy Oświaty	16	https://bip.men.gov.pl/ministerstwo/c16-instytucje-nadzorowane-przez-men/kuratoria-owiaty.html	Uwzględnianie nowych ramowych planów nauczania w arkuszach organizacji szkół.
Organy prowadzące: (szkoły podstawowe, w tym specjalne, licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I stopnia, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, szkoły policealne)	3,5 tys.	System Informacji Oświatowej – Ministerstwo Edukacji Narodowej (stan na dzień 30 września 2018 r.)	Uwzględnianie nowych ramowych planów nauczania w arkuszach organizacji szkół (przydział zadań).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność” im. ks. Jerzego Popiełuszki;
- 2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;

- 4) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 6) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność Oświata”;
- 9) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 10) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 11) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 12) Forum Związków Zawodowych;
- 13) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 14) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 15) Komisja Krajowa Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 16) Komisja Krajowa NSZZ Solidarność;
- 17) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 18) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ
- 19) Business Center Club;
- 20) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan;
- 21) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 23) Alians Ewangeliczny
- 24) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 25) Rada Szkół Katolickich
- 26) Polska Rada Ekumeniczna
- 27) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych;
- 28) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 29) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 30) Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 31) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 32) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 33) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 34) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 35) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 36) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności Bilinguis;
- 38) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 40) Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk;
- 41) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 42) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki;
- 43) Polskie Towarzystwo Historyczne;
- 44) Polskie Towarzystwo Informatyczne
- 45) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 46) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 47) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 48) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 49) Stowarzyszenie Edukatorów Samorządowych;
- 50) Unia Metropolii Polskich;
- 51) Unia Miasteczek Polskich;
- 52) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 53) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 54) Związek Miast Polskich;
- 55) Związek Powiatów Polskich;
- 56) Związek Województw RP.

Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rady Dialogu Społecznego, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane rozporządzenie zostanie również przekazane do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu

Terytorialnego oraz Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania zostanie opisane w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)

Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	57	173	188	212	195	157	170	183	184	180	180	1 879
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	57	173	188	212	195	157	170	183	184	180	180	1 879
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-57	-173	-188	-212	-195	-157	-170	-183	-184	-180	-180	-1 879
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	-57	-173	-188	-212	-195	-157	-170	-183	-184	-180	-180	-1 879
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Skutki finansowe wynikające ze zmian wprowadzonych przepisami projektu rozporządzenia powstałe w związku ze zwiększeniem liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły zostaną sfinansowane w ramach kwoty części oświatowej subwencji ogólnej. Pozostałe zmiany nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Skutki finansowe zwiększenia od 1 września 2019 r. w ramowych planach nauczania liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły na I i II etapie edukacyjnym w szkole podstawowej oraz w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, przedstawiają się następująco:

Rok	Koszt
2019 (4 m-ce)	57 mln zł
2020	173 mln zł
2021	188 mln zł
2022	212 mln zł
2023	195 mln zł
2024	157 mln zł
2025	170 mln zł
2026	183 mln zł
2027	184 mln zł
2028	180 mln zł
2029	180 mln zł

Założenia:

- 1) wprowadzenia dodatkowej godziny będzie dotyczyć całego etapu edukacyjnego (czyli w szkole podstawowej I etap będzie dotyczyć 3 lat, II etap – 5 lat, w liceum ogólnokształcącym – 4 lat)
- 2) w liceum ogólnokształcącym dodatkowa godzina dotyczyć będzie tylko uczniów nowego czteroletniego liceum ogólnokształcącego
- 3) założono, że realizacja dodatkowej godziny będzie odbywać się w szkole podstawowej w ostatniej klasie danego etapu edukacyjnego, natomiast w liceum ogólnokształcącym w I klasie (dyrektorzy będą mieli swobodę w decydowaniu o realizacji dodatkowej godziny, w tym miejscu podawane są jedynie założenia przyjęte do wyliczeń kosztów)
- 4) wynagrodzenia nauczycieli w 2019 r. uwzględniają podwyżki wynagrodzeń od 1 stycznia

	2019 r. oraz 5% podwyżkę od 1 września 2019 r., w kolejnych latach przyjęto poziom wynagrodzeń na poziomie z 2019 r. Wprowadzenie dodatkowej godziny do dyspozycji dyrektora szkoły w technikum nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych, ponieważ będzie wynikać z przesunięcia godzin, bez zwiększania dotychczasowego wymiaru godzin w pięcioletnim okresie nauczania w technikum.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Rozporządzenie może mieć wpływ na rynek pracy z tytułu zwiększenia liczby godzin realizowanych w szkole przez nauczycieli.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:		☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Rozporządzenia wejdzie w życie 1 września 2019 r. i będzie miało zastosowanie: 1) począwszy od 1 września 2019 r. – w szkole podstawowej (we wszystkich klasach), w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, w pięcioletnim technikum, w szkole policealnej (począwszy od semestru I, a w następnych latach w kolejnych semestrach), w branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum (począwszy od klasy I, a w latach następnych w kolejnych klasach), w branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej oraz szkole specjalnej przysposabiającej do pracy; 2) począwszy od 1 września 2020 r. w branżowej szkole II stopnia, dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum 3) począwszy od 1 września 2022 r. w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Nie przewiduje się ewaluacji efektów rozporządzenia.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Brak.			

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ, W TYM SZKOŁY PODSTAWOWEJ
SPECJALNEJ, Z WYJĄTKIEM SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW Z
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasy I–III			Razem w trzyletnim okresie nauczania		
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie					
		I	II	III			
1.	Edukacja wczesnoszkolna	20	20	20	60		
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3		
Ogółem		63			63		
Religia/etyka ²⁾							
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾							
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾							
Zajęcia sportowe ⁵⁾							
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾							
Język migowy ⁶⁾							
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾							
Klasy IV–VIII							
	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie					Razem w pięcioletnim okresie nauczania
		IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	5	5	5	25
2.	Język obcy nowożytny	3	3	3	3 } + 2 ⁸⁾ 2	3 } + 2 ⁸⁾ 2	15 4 } + 4 ⁸⁾
3.	Drugi język obcy nowożytny ⁹⁾	-	-	-			
4.	Muzyka	1	1	1	1	-	4
5.	Plastyka	1	1	1	1	-	4

- 1) Nie dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej.
- 2) Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
- 3) Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
- 4) Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.
- 5) Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 6) Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.
- 7) Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 8) Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w oddziałach dwujęzycznych.
- 9) Nie dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim uczęszczających do szkoły podstawowej specjalnej, oddziału specjalnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej, szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej, przy czym na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia uczeń ten może uczyć się drugiego języka obcego nowożytnego. Jeżeli uczeń nie uczy się drugiego języka obcego nowożytnego, uczęszcza na zajęcia z techniki.

6.	Historia	1	2	2	2	2	9
7.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	-	2	2
8.	Przyroda	2	-	-	-	-	2
9.	Geografia	-	1	1	2	1	5
10.	Biologia	-	1	1	2	1	5
11.	Chemia	-	-	-	2	2	4
12.	Fizyka	-	-	-	2	2	4
13.	Matematyka	4	4	4	4	4	20
14.	Informatyka	1	1	1	1	1	5
15.	Technika	1	1	1	-	-	3
16.	Wychowanie fizyczne	4	4	4	4	4	20
17.	Edukacja dla bezpieczeństwa	-	-	-	-	1	1
18.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	1	5
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		24	25	25	32+ 2⁸⁾	31+ 2⁸⁾	137+4⁸⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		4					4
Ogółem		141 + 4⁸⁾					
Religia/etyka ²⁾							
Wychowanie do życia w rodzinie ¹⁰⁾							
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾							
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾							
Zajęcia sportowe ⁵⁾							
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾							
Język migowy ⁶⁾							
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾							
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego ¹¹⁾		-	-	-	minimu m 10 godzin w roku	minimum 10 godzin w roku	minimum 20 godzin w dwuletnim okresie nauczania

1. W klasach I–III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny – edukacja wczesnoszkolna) podziału godzin w każdej klasie na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne (edukacja polonistyczna, edukacja matematyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja plastyczna, edukacja techniczna, edukacja informatyczna, edukacja muzyczna i edukacja językowa – język obcy nowożytny) dokonuje nauczyciel prowadzący te zajęcia.

W klasach I–III szkoły podstawowej na zajęcia wychowania fizycznego należy przeznaczyć po 3 godziny tygodniowo w każdej klasie.

W przypadku powierzenia prowadzenia zajęć z zakresu edukacji plastycznej, edukacji informatycznej, edukacji muzycznej, wychowania fizycznego lub edukacji językowej – języka obcego nowożytnego nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245), innym niż nauczyciel, któremu powierzono prowadzenie edukacji wczesnoszkolnej, tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi dla:

- 1) edukacji plastycznej, edukacji informatycznej i edukacji muzycznej – po 1 godzinie w każdej klasie;
- 2) wychowania fizycznego – po 3 godziny w każdej klasie;
- 3) edukacji językowej – języka obcego nowożytnego – po 2 godziny w każdej klasie.

2. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

¹⁰⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

¹¹⁾ Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.

- 1) w oddziale specjalnym – po 12 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ DLA
UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU
UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM ¹⁾**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie								Razem w ośmioletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Funkcjonowanie osobiste i społeczne	4	5	5	6	6	6	7	7	46
2.	Zajęcia rozwijające komunikowanie się	2	2	2	2	2	2	2	2	16
3.	Zajęcia rozwijające kreatywność	10	10	10	12	13	13	14	14	96
4.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	4	4	4	4	4	29
Razem		19	20	20	24	25	25	27	27	187
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		5								5
Ogółem		192								
Religia/etyka ²⁾										
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ³⁾										
Język migowy ³⁾										
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁴⁾										

Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów, w każdym roku szkolnym, wynosi po 10 godzin na oddział.

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej minimalny

¹⁾ Dotyczy również uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej.

²⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁴⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych, w każdym roku szkolnym, wynosi po 2 godziny na ucznia.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA ODDZIAŁÓW
PRZYSPOSABIAJĄCYCH DO PRACY ORGANIZOWANYCH W KLASACH VII i VIII SZKOŁY
PODSTAWOWEJ, W TYM SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ, Z WYJĄTKIEM
SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM¹⁾**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	10
2.	Język obcy nowożytny	2	2	4
3.	Historia	2	2	4
4.	Wiedza o społeczeństwie	1	1	2
5.	Geografia	1	1	2
6.	Biologia	1	1	2
7.	Chemia	1	1	2
8.	Fizyka	1	1	2
9.	Matematyka	4	4	8
10.	Informatyka	1	1	2
11.	Wychowanie fizyczne	4	4	8
12.	Edukacja dla bezpieczeństwa	-	1	1
13.	Zajęcia przeznaczone na osiągnięcie wybranych efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego ²⁾	5	5	10
14.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	2
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		29	30	59
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2		2
Ogółem		61		
Religia/etyka ³⁾				
Wychowanie do życia w rodzinie ⁴⁾				

¹⁾ Nie dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej.

²⁾ W przypadku oddziału zorganizowanego dla uczestników Ochotniczych Hufców Pracy oraz oddziału zorganizowanego w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich godziny te można przeznaczyć na realizację przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

³⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁵⁾			
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁶⁾			
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁷⁾			
Język migowy ⁷⁾			
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁸⁾			
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego ⁹⁾	minimum 10 godzin w roku	minimum 10 godzin w roku	minimum 20 godzin w dwuletnim okresie nauczania

Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 12 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

⁵⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁶⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁷⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁸⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁹⁾ Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO, W TYM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO SPECJALNEGO
DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH
NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie				Razem w czteroletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	
		Zakres podstawowy				
1.	Język polski	4	4	4	4	16
2.	Język obcy nowożytny	$\left. \begin{matrix} 3 \\ 2 \end{matrix} \right\} + 3^{1)}$	$\left. \begin{matrix} 3 \\ 2 \end{matrix} \right\} + 3^{1)}$	$\left. \begin{matrix} 3 \\ 2 \end{matrix} \right\} + 3^{1)}$	$\left. \begin{matrix} 3 \\ 2 \end{matrix} \right\} + 2^{1)}$	$\left. \begin{matrix} 12 \\ 8 \end{matrix} \right\} + 11^{1)}$
3.	Drugi język obcy nowożytny					
4.	Filozofia lub plastyka lub muzyka lub język łaciński i kultura antyczna ²⁾	1	-	-	-	1
5.	Historia	2	2	2	2	8
6.	Wiedza o społeczeństwie	1	1	-	-	2
7.	Podstawy przedsiębiorczości		1	1	-	2
8.	Geografia	1	2	1		4
9.	Biologia	1	2	1		4
10.	Chemia	1	2	1		4
11.	Fizyka	1	1	2		4
12.	Matematyka	3	4	3	4	14
13.	Informatyka	1	1	1	-	3
14.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	12
15.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	-	1
16.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	4
Razem przedmioty w zakresie podstawowym i zajęcia z wychowawcą		26+ 3 ¹⁾	29+ 3 ¹⁾	25+ 3 ¹⁾	19+ 2 ¹⁾	99+ 11 ¹⁾

¹⁾ Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w liceum ogólnokształcącym dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym.

²⁾ Dyrektor liceum ogólnokształcącego ustala jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka oraz język łaciński i kultura antyczna, który będzie realizowany w klasie I.

Przedmioty w zakresie rozszerzonym	4	5	7	6	22
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	30 + 3¹⁾	34 + 3¹⁾	32 + 3¹⁾	25 + 2¹⁾	121 + 11¹⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3
Ogółem			124 + 11¹⁾		
Religia/etyka ³⁾					
Wychowanie do życia w rodzinie ⁴⁾					
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁵⁾					
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁶⁾					
Zajęcia sportowe ⁷⁾					
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁸⁾					
Język migowy ⁸⁾					
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁹⁾					
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego ¹⁰⁾					
	minimum 10 godzin w czteroletnim okresie nauczania				

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 12 godzin na oddział;

- 3) Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
- 4) Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.
- 5) Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
- 6) Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.
- 7) Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 8) Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.
- 9) Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydаныmi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 10) Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z przepisami wydаныmi na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.

2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym), wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w czteroletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:

1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 8 godzin tygodniowo;

2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 6 godzin tygodniowo.

3. Dyrektor liceum ogólnokształcącego, po zasięgnięciu opinii rady liceum, a jeżeli rada liceum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 2 albo 3 przedmioty.

4. Przedmioty w zakresie rozszerzonym, z wyjątkiem przedmiotów wymienionych w ust. 5, są realizowane w klasach I–IV.

5. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.

6. Dyrektor liceum ogólnokształcącego, po zasięgnięciu opinii uczniów oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 22:

1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym lub

2) może przydzielić godziny na przedmioty uzupełniające, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w czteroletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego po zasięgnięciu opinii uczniów danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA TECHNIKUM, W TYM TECHNIKUM SPECJALNEGO DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie					Razem w pięcioletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	V	
		Zakres podstawowy					
1.	Język polski	3	3	3	3	4 ¹⁾	16
2.	Język obcy nowożytny	2	2	2	3	3 ¹⁾	12
3.	Drugi język obcy nowożytny	2	2	2	1	1 ¹⁾ + 2 ^{1) 2)}	8 + 10 ²⁾
4.	Filozofia lub plastyka lub muzyka lub język łaciński i kultura antyczna ³⁾	1	-	-	-	-	1
5.	Historia	2	2	2	1	1 ¹⁾	8
6.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	1	1 ¹⁾	2
7.	Podstawy przedsiębiorczości	-	1	1	-	-	2
8.	Geografia ⁴⁾					-	16
9.	Biologia ⁴⁾					-	
10.	Chemia ⁴⁾					-	
11.	Fizyka ⁴⁾					-	
12.	Matematyka	2	2	3	3	4 ¹⁾	14
13.	Informatyka	1	1	1	-	-	3
14.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	3	15
15.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	-	-	1

¹⁾ Dyrektor technikum ustala tygodniowy wymiar poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zachowaniem wymiaru godzin określonego na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danej klasie.

²⁾ Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum.

³⁾ Dyrektor technikum ustala jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka oraz język łaciński i kultura antyczna, który będzie realizowany w klasie I.

⁴⁾ Dyrektor technikum ustala liczbę godzin w klasach, w których będzie realizowany przedmiot, z zachowaniem tygodniowego wymiaru godzin na przedmioty w zakresie podstawowym i zajęcia z wychowawcą określonego dla poszczególnych klas. Przedmiot jest realizowany w wymiarze 4 godzin w pięcioletnim okresie nauczania. Przedmiot może być realizowany w klasie I, II, III lub IV.

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:
 - 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
 - 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.
2. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym), wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w pięcioletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:
 - 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 8 godzin tygodniowo;
 - 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 6 godzin tygodniowo.
3. Dyrektor technikum, po zasięgnięciu opinii rady technikum, a jeżeli rada technikum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zawód, w którym kształci technikum, zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 1 przedmiot. Jeżeli możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum na to pozwalają uczeń może wybrać 2 przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym.
4. Przedmioty w zakresie rozszerzonym, z wyjątkiem przedmiotów wymienionych w ust. 5, są realizowane w klasach I–V.
5. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
6. Dyrektor technikum, po zasięgnięciu opinii uczniów oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyшкоlnej), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 8:
 - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym lub
 - 2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w pięcioletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor technikum po zasięgnięciu opinii uczniów danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyшкоlnej).

7. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, w klasie lub klasach ustalonych przez dyrektora technikum może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA KLASY WSTĘPNEJ PRZYGOTOWUJĄCEJ
UCZNIÓW DO KONTYNUOWANIA NAUKI W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
DWUJĘZYCZNYM, ODDZIALE DWUJĘZYCZNYM W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM,
TECHNIKUM DWUJĘZYCZNYM LUB ODDZIALE DWUJĘZYCZNYM W TECHNIKUM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie wstępnej
1.	Język polski	2
2.	Język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania	18
3.	Matematyka	2
4.	Wychowanie fizyczne	3
5.	Zajęcia z wychowawcą	1
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		26
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		1
Ogółem		27
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej ¹⁾		

Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi po 2 godziny na ucznia.

¹⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA, W TYM
BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW
NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ
ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, PRZEZNACZONY DLA
UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI DOTYCHCZASOWEGO GIMNAZJUM**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Razem w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
1.	Język polski	2	2	1	5
2.	Język obcy nowożytny	1	2	1	4
3.	Historia	1	1	-	2
4.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	1	1
5.	Podstawy przedsiębiorczości		2	-	2
6.	Geografia	1	-	-	1
7.	Biologia	1	-	-	1
8.	Chemia	1	-	-	1
9.	Fizyka	1	-	-	1
10.	Matematyka	2	1	1	4
11.	Informatyka	1	-	-	1
12.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
13.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	1
14.	Kształcenie zawodowe ¹⁾	12	18	20	50
15.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	3
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą²⁾		28	30	28	86
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3
Ogółem		89			
Religia/etyka ³⁾					

¹⁾ Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe; w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, dyrektor szkoły dokonuje podziału godzin w porozumieniu z pracodawcami, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255), z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

²⁾ Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas nie dotyczy uczniów będących młodocianymi pracownikami, z zachowaniem wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą określonych dla trzyletniego okresu nauczania.

³⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

Wychowanie do życia w rodzinie ⁴⁾	
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁵⁾	
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁶⁾	
Zajęcia sportowe ⁷⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁸⁾	
Język migowy ⁸⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁹⁾	
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego ¹⁰⁾	minimum 10 godzin w trzyletnim okresie nauczania

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 10 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Uczniowie będący młodocianymi pracownikami, skierowani przez szkołę na turnus dokształcania teoretycznego w zakresie danego zawodu, odbywają kształcenie zawodowe teoretyczne przez okres 4 tygodni w każdej klasie, w wymiarze 34 godzin tygodniowo.

3. W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami dyrektor szkoły ustala w każdej klasie liczbę dni w tygodniu przeznaczonych na zajęcia praktyczne organizowane u pracodawców, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

⁴⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

⁵⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁶⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁷⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁸⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁹⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

¹⁰⁾ Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA, W TYM
BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW
NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ
ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, PRZEZNACZONY
DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY
PODSTAWOWEJ**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Razem w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
1.	Język polski	2	2	2	6
2.	Język obcy nowożytny	2	2	1	5
3.	Historia	1	1	1	3
4.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	1	1
5.	Podstawy przedsiębiorczości	2	-	-	2
6.	Geografia ¹⁾				} 6
7.	Biologia ¹⁾				
8.	Chemia ¹⁾				
9.	Fizyka ¹⁾				
10.	Matematyka	2	2	1	5
11.	Informatyka	1	-	-	1
12.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
13.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	1
14.	Kształcenie zawodowe ²⁾	12	18	20	50
15.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	3
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą³⁾		29	31	32	92
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3
Ogółem		95			

¹⁾ Dyrektor szkoły ustala dwa przedmioty spośród przedmiotów: geografia, biologia, chemia i fizyka, które są realizowane w klasach I–III w wymiarze 1 godziny tygodniowo w każdej klasie.

²⁾ Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe; w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, dyrektor szkoły dokonuje podziału godzin w porozumieniu z pracodawcami, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

³⁾ Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas nie dotyczy uczniów będących młodocianymi pracownikami, z zachowaniem wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą określonych dla trzyletniego okresu nauczania.

Religia/etyka ⁴⁾	
Wychowanie do życia w rodzinie ⁵⁾	
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁶⁾	
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁷⁾	
Zajęcia sportowe ⁸⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁹⁾	
Język migowy ⁹⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ¹⁰⁾	
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego ¹¹⁾	minimum 10 godzin w trzyletnim okresie nauczania

- Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:
 - w oddziale specjalnym – po 10 godzin na oddział;
 - w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.
- Uczniowie będący młodocianymi pracownikami, skierowani przez szkołę na turnus dokształcania teoretycznego w zakresie danego zawodu, odbywają kształcenie zawodowe teoretyczne przez okres 4 tygodni w każdej klasie, w wymiarze 34 godzin tygodniowo.
- W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami dyrektor szkoły ustala w każdej klasie liczbę dni w tygodniu przeznaczonych na zajęcia praktyczne organizowane u pracodawców, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

-
- ⁴⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
 - ⁵⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.
 - ⁶⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
 - ⁷⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.
 - ⁸⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe
 - ⁹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.
 - ¹⁰⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.
 - ¹¹⁾ Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ
DO PRACY DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ
W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM ORAZ DLA UCZNIÓW
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI SPRZĘŻONYMI**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Razem w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
1.	Funkcjonowanie osobiste i społeczne	6	6	5	17
2.	Zajęcia rozwijające komunikowanie się	2	2	2	6
3.	Zajęcia kształtujące kreatywność	4	4	4	12
4.	Przysposobienie do pracy	18	19	20	57
5.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
Razem		33	34	34	101
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3
Ogółem		104			
Zajęcia rewalidacyjne		10	10	10	30
Religia/etyka ¹⁾					
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ²⁾					
Język migowy ²⁾					
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ³⁾					

¹⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

²⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

³⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, KTÓRZY REALIZOWALI RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA PRZEZNACZONY DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI DOTYCHCZASOWEGO GIMNAZJUM, PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE DZIENNEJ, STACJONARNEJ I ZAOCZNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Semestralny wymiar godzin				
		I	II		I	II		I	II	III	IV	
1.	Język polski	4	3	7	3	3	6	30	30	30	30	120
2.	Język obcy nowożytny	3	2	5	2	2	4	18	18	18	16	70
3.	Matematyka	3	3	6	3	2	5	22	21	21	20	84
4.	Informatyka	1	1	2		1	1	14	-	-	-	14
5.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Kształcenie zawodowe ¹⁾											
Razem		14 ²⁾	12 ²⁾	26 ²⁾	8 ²⁾	8 ²⁾	16 ²⁾	84 ²⁾	69 ²⁾	69 ²⁾	66 ²⁾	288 ²⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3		3	1		1	18				18
Ogółem		29 ²⁾			17 ²⁾			306 ²⁾				
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ²⁾					-			-				
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ³⁾					-			-				

¹⁾ Kształcenie zawodowe odbywa się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wymiarze godzin określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin kształcenia zawodowego.

²⁾ Wymiar godzin nie obejmuje godzin przeznaczonych na realizację kształcenia zawodowego.

³⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁴⁾	
Język migowy ⁵⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁵⁾	

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:

1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;

2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze czterech tygodni (140 godzin), w klasie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

⁴⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁵⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, KTÓRZY REALIZOWALI RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA PRZEZNACZONY DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ,
PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE DZIENNEJ, STACJONARNEJ I ZAOCZNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Semestralny wymiar godzin				
		I	II		I	II		I	II	III	IV	
1.	Język polski	5	5	10	5	4	9	40	40	40	40	160
2.	Język obcy nowożytny	4	3	7	4	3	7	27	27	27	27	108
3.	Matematyka	5	4	9	4	4	8	33	33	32	32	130
4.	Informatyka	1	1	2	-	1	1	9	-	-	-	9
5.	Wiedza o społeczeństwie	1	-	1	1	-	1	-	9	-	-	9
6.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Kształcenie zawodowe ¹⁾											
Razem		19 ²⁾	16 ²⁾	35 ²⁾	14 ²⁾	12 ²⁾	26 ²⁾	109 ²⁾	109 ²⁾	99 ²⁾	99 ²⁾	416 ²⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3		3	1		1	18				18
Ogółem		38 ²⁾			27 ²⁾			434 ²⁾				

¹⁾ Kształcenie zawodowe odbywa się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wymiarze godzin określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

²⁾ Wymiar godzin nie obejmuje godzin przeznaczonych na realizację kształcenia zawodowego.

Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ²⁾	-	-
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ³⁾	-	-
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁴⁾		
Język migowy ⁵⁾		
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁵⁾		

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze czterech tygodni (140 godzin), w klasie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

²⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁴⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁵⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁷⁾ Wymiar godzin nie obejmuje godzin przeznaczonych na realizację kształcenia zawodowego.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY POLICEALNEJ, W TYM SZKOŁY POLICEALNEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE DZIENNEJ, STACJONARNEJ I ZAOCZNEJ¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania	
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Semestralny wymiar godzin					
		I	II	I	II	I	II	III	IV	I	II	III	IV
		25	25	50	18	19	37	165	165	175	175	680	
1.	Kształcenie zawodowe ²⁾												
2.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Podstawy przedsiębiorczości ³⁾				1	-	1	10	10			20	
Razem		28	28	56	19	19	38	175	175	175	175	700	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁴⁾													
Język migowy ³⁾													
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej ⁵⁾													

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział
 - 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.
2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

¹⁾ Dotyczy szkoły policealnej o 2-letnim okresie nauczania. W przypadku rocznego, 1,5-rocznego lub 2,5-letniego okresu nauczania wymiar godzin określony w tabeli ulega odpowiedniemu zmniejszeniu lub zwiększeniu.

²⁾ Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50 % godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

³⁾ Dotyczy słuchaczy, którzy na wcześniejszym etapie edukacyjnym nie realizowali tych zajęć.

⁴⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁵⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydawanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA KLASY VII i VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
DLA DOROSŁYCH PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE STACJONARNEJ**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	10
2.	Język obcy nowożytny	3	3	6
3.	Historia	2	2	4
4.	Wiedza o społeczeństwie	1	1	2
5.	Geografia	1	1	2
6.	Biologia	1	1	2
7.	Chemia	2	1	3
8.	Fizyka	1	1	2
9.	Matematyka	4	4	8
10.	Informatyka	1	1	2
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		21	20	41
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2		2
Ogółem		43		
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾				
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ²⁾				

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

²⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA KLASY VII i VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
DLA DOROSŁYCH PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE ZAOCZNEJ**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Semestralny wymiar godzin w klasie				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		VII		VIII		
		I semestr	II semestr	I semestr	II semestr	
1.	Język polski	45	45	45	45	180
2.	Język obcy nowożytny	27	27	27	27	108
3.	Historia	18	18	18	18	72
4.	Wiedza o społeczeństwie	9	9	9	9	36
5.	Geografia	9	9	9	9	36
6.	Biologia	9	9	9	9	36
7.	Chemia	9	9	9	9	36
8.	Fizyka	9	9	9	9	36
9.	Matematyka	36	36	36	36	144
10.	Informatyka	9	9	9	9	36
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		360		360		720
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		36				36
Ogółem		756				
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾						
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ²⁾						

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

²⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH
PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA W FORMIE STACJONARNEJ**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)				Razem w cztero-letnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	
		Zakres podstawowy				
1.	Język polski	3	3	3	3	12
2.	Język obcy nowożytny	2	2	2	3	9
3.	Historia	1	2	2	1	6
4.	Wiedza o społeczeństwie	1	0,5	-	-	1,5
5.	Podstawy przedsiębiorczości	1	-	-	-	1
6.	Geografia	1	1	1	-	3
7.	Biologia	1	1	1	-	3
8.	Chemia	1	1	1		3
9.	Fizyka	1	1	1		3
10.	Matematyka	3	2,5	2	3	10,5
11.	Informatyka	1	1	-	-	2
Razem przedmioty w zakresie podstawowym		16	15	13	10	54
Przedmioty w zakresie rozszerzonym		1	2	3	4	10
Razem obowiązkowe zajęcia edukacyjne		17	17	16	14	64
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2				2
Ogółem		66				
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾						
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej ²⁾						

1. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym) wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w czteroletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:

- 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 6 godzin tygodniowo;
- 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 4 godziny tygodniowo.

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

²⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

2. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i opinii słuchaczy, uwzględniając zainteresowania słuchaczy oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których słuchacz wybiera 2 przedmioty.
3. Przedmioty w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w każdym semestrze.
4. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
5. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, po zasięgnięciu opinii słuchaczy oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 10:
 - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym
lub
 - 2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w czteroletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych po zasięgnięciu opinii słuchaczy danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).

**RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH
PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA W FORMIE ZAOCZNEJ**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Semestralny wymiar godzin w klasie								Razem w cztero-letnim okresie nauczania
		I		II		III		IV		
		seme str I	semestr II	semestr I	semestr II	semestr I	semestr II	semestr I	semestr II	
		Zakres podstawowy								
1.	Język polski	28	28	28	28	28	28	28	20	216
2.	Język obcy nowożytny	18	18	18	18	18	18	18	18	144
3.	Historia	14	14	16	16	16	16	16		108
4.	Wiedza o społeczeństwie	9	9	-	-	-	-	-	-	18
5.	Podstawy przedsiębiorczości	9	9	-	-	-	-	-	-	18
6.	Geografia	8	8	8	8	8	8	8		56
7.	Biologia	8	8	8	8	8	8	8		56
8.	Chemia	8	8	8	8	8	8	8		56
9.	Fizyka	8	8	8	8	8	8	8		56
10.	Matematyka	21	21	21	21	23	22	23	20	172
11.	Informatyka	9	9	-	-	-	-	-	-	18
Razem przedmioty w zakresie podstawowym		280		230		233		175		918
Przedmioty w zakresie rozszerzonym		16		54		56		54		180
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		296		284		289		229		1098
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		36								36
Ogółem		1134								
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾										
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej ²⁾										

1. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym) wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w czteroletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

²⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

- 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 108 godzin;
 - 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 72 godziny.
2. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i opinii słuchaczy, uwzględniając zainteresowania słuchaczy oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których słuchacz wybiera 2 przedmioty.
 3. Przedmioty w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w każdym semestrze.
 4. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
 5. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, po zasięgnięciu opinii słuchaczy oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 180:
 - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym
lub
 - 2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Wymiar godzin w czteroletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 36 godzin. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych po zasięgnięciu opinii słuchaczy danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).